

Anonimizált változat

Fordítás

C-381/23 – 1

C-381/23. sz. [Geterfer]ⁱ ügy

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

A benyújtás napja:

2023. június 19.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Amtsgericht Mönchengladbach-Rheydt (Németország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2023. június 19.

Felperes:

ZO

Alperes

JS

[omissis]

Amtsgericht Mönchengladbach-Rheydt (Mönchengladbach-Rheydt-i helyi bíróság, Németország)

Familiengericht (családjogi bíróság)

Végzés

A

1. ZO, Mönchengladbach, [omissis]

felperes

ⁱ A jelen ügy neve fiktív, az nem egyezik az eljárásban részt vevő egyetlen fél valódi nevével sem.

[omissis]

és

2. JS, Belgium, [omissis]

között folyamatban lévő eljárásban,

[omissis]

az Amtsgericht Mönchengladbach-Rheydt (Mönchengladbach-Rheydt-i helyi bíróság)

2023. június 19-én

[omissis]

meghozta az alábbi végzést:

Az eljáró bíróság az alábbiak szerint módosítja az előzetes döntéshozatalra utaló 2023. március 9-i végzést:

A bíróság az ügyet az EUMSZ 267. cikk alapján előzetes döntéshozatalra az Európai Unió Bírósága elé terjeszti arra a kérdésre vonatkozóan, hogy a 2008. december 18-i 4/2009/EK rendelet alapján fennáll-e egy másik, azonos tárgyú perfüggőség, ha Belgiumban az apa és az anya között tartásdíj iránti eljárás van folyamatban, míg Németországban ezt követően az időközben nagykorúvá vált gyermek indít az anyja ellen tartásdíj iránti eljárást.

Tényállás:

Az apa és az alperes házasok voltak. A bíróság a házasságot 2010. november 29-én bontotta fel.

A házasságból 2001. november 29-én született a felperes.

A házasságból 2000. május 5-én egy fiúgyermek is született.

A különválást követően a gyermekek először az anyjukkal éltek Belgiumban.

A felperes és a fiútestvére az apánál, annak lakcímén, valamint Belgiumban, [omissis], az anyánál van bejelentve. A felperes hét közben valójában a(z) [omissis] bentlakásos iskolában tartózkodik.

A felperes fiútestvére 2019 áprilisa óta teljes egészében az alperesnél él, mivel korábban szintén bentlakásos iskolában élt.

A Gericht Erster Instanz Eupen (eupeni elsőfokú bíróság, Belgium) családjogi bíróságának hetedik tanácsa a 2014. december 17-i ítéletével [omissis] kötelezte a

gyermek apját, hogy fizessen gyermekenként havi 358,00 euró tartásdíjat a gyermekek anyja részére.

A Gericht Erster Instanz Eupen (eupeni elsőfokú bíróság) családjogi bíróságának hetedik tanácsa a 2017. augusztus 31-i ítéletével [omissis] felperes és a fiútestvére feletti szülői felügyeleti jog teljes körű gyakorlására a gyermekek apját jogosította fel.

A Gericht Erster Instanz Eupen (eupeni elsőfokú bíróság) előtt (az alperesnek a gyermekek apja ellen indított) gyermektartás iránti eljárás van folyamatban 362/14. ügyszámon, amely 2018 nyara óta szünetel, és amelyet az alperes 2021. augusztus 17-i levelével indított újra.

A felperes azt állítja, hogy a szünidőben és az iskolai szünetekben többnyire az apjánál tartózkodik. Az anyjával való kapcsolattartást elutasítja.

A felperes szakaszos kereset útján kéri a bíróságtól,

hogy kötelezze az alperest:

1. hogy közölje a 2017 novembere és 2018 októbere közötti időszakra vonatkozó jövedelmére és vagyoni helyzetére vonatkozó információkat, valamint az információk alátámasztására bocsássa rendelkezésre a következő dokumentumokat:

- a 2015., 2016. és 2017. évre vonatkozó személyi jövedelemadó bevallás valamennyi mellékletével együtt, valamint a 2015., 2016. és 2017. évre vonatkozó személyi jövedelemadó megállapító határozatok és az esetleges módosító határozatok

Nem önálló tevékenységből származó jövedelem esetében:

- A 2017 novembere és 2018 októbere közötti időszakra vonatkozó bérelszámolások bemutatása

A bérbeadásból és haszonbérbe adásból származó jövedelem esetében:

- Bevételi/többletszámolás a 2015., 2016. és 2017. évre vonatkozóan

Tőkejövedelmek esetében:

- A 2015., 2016. és 2017. évre vonatkozó megfelelő banki igazolások bemutatása

Szociális ellátások igénybevétele esetén:

- Az aktuális folyósítási határozat bemutatása

2. a második szakaszban adott esetben eskü hatályú nyilatkozatban igazolja az általa megadott információk helyességét és hiánytalanságát

3. a harmadik szakaszban fizessen a felperesnek 2017 novemberétől a perfüggőség időpontjáig még számszerűsítendő tartásdíjhátralékot, valamint a perfüggőség időpontjától még számszerűsítendő folyamatos tartásdíjat.

Az alperes kéri,

hogy a bíróság utasítsa el a kereseti kérelmeket.

Az alperes úgy véli, hogy az Amtsgericht – Familiengericht – Mönchengladbach-Rheydt (Mönchengladbach-Rheydt-i helyi bíróság családjogi bírósága) sem joghatósággal, sem illetékességgel nem rendelkezik.

A felperes bentlakásos iskolában él, hétfőként pedig a barátainál tartózkodik. Körülbelül egy évvel ezelőttig rendszeresen meglátogatta az alperest Belgiumban minden második hétfőn. Ezen túlmenően egy másik perfüggőség is fennállt, ezért a felperes kérelme elfogadhatatlan.

A bíróság az 2021. november 3-i végzésével teljes egészében elutasította a kereseti kérelmet azzal az indokolással, hogy Belgiumban egy másik gyermektartási eljárás perfüggősége áll fenn. Ebben a tekintetben a jogvita tárgya is azonos. A német jog ugyan a tartási kötelezettségre vonatkozó jogot a kiskorúak és a nagykorúak tartási igényére osztja fel. A felperes azonban a jelen eljárásban mindkettőt érvényesíti.

A belga Code Civil (polgári törvénykönyv; a továbbiakban: ZGB) 203. cikkének 1. §-a szerint a szülők kötelesek eltartani gyermekeiket a tanulmányaik befejezéséig, akár a 18. életévük betöltésén túl is (ZGB 388. cikk). A gyermek jogainak sérelme nélkül a szülőknek kölcsönös hozzájárulási kötelessége van (ZGB 203 bis cikk).

A két eljárás felei (itt: a nagykorú gyermek / Belgiumban: a gyermekek apja) ugyan nem azonosak, a jogvita tárgya azonban azonos, így fennáll az egymásnak ellentmondó határozatok veszélye.

E határozat ellen nyújtott be fellebbezést a felperes a 2021. november 30-i levelében.

Az Oberlandesgericht Düsseldorf (düsseldorfi regionális felsőbíróság, Németország) 2022. április 26-i végzésével hatályon kívül helyezte a helyi bíróság határozatát, és az ügyet újbóli tárgyalás és határozathozatal céljából visszautalta a helyi bírósághoz.

Ezt azzal indokolta, hogy a jelen eljárásban és a belgiumi eljárásban nem ugyanaz a jogvita tárgya.

Alkalmazandó jogszabályok

Nemzeti rendelkezések: Zivilprozessordnung (polgári perrendtartás; a továbbiakban: ZPO) 261. §-a (perfüggőség)

- (1) A keresetindítással a jogvita tárgya tekintetében beáll a perfüggőség.
- (2) A per folyamán előterjesztett igény esetében a perfüggőség akkor áll be, amikor az igényt a tárgyaláson érvényesítik, vagy amikor a 253. § (2) bekezdésének 2. pontjában előírt követelményeknek megfelelő beadványt kézbesítik.

(3) A perfüggőség a következő hatásokat váltja ki:

- **1. az perfüggőség hatálya alatt egyik fél sem indíthat máshol keresetet;**
- 2. Az eljáró bíróság hatáskörét az azt megalapozó körülményekben bekövetkező változás nem érinti.

Európai jogszabályok

A 2008. december 18-i 4/2009/EK rendelet **12. cikke (Perfüggőség)**

- (1) Amennyiben azonos felek között ugyanabból a ténybeli alapból származó ugyanazon jog iránt különböző tagállamok bíróságai előtt indítottak eljárásokat, a később felhívott bíróság az elsőként felhívott bíróság joghatósága megállapításáig hivatalból felfüggeszti az eljárást.
- (2) Amennyiben az elsőként felhívott bíróság joghatóságát állapítják meg, a később felhívott bíróság ennek javára megállapítja saját joghatóságának hiányát.

Az előzetes döntéshozatalra utalás indokai

Az eljáró bíróság az ügyet az alábbi indokok alapján terjeszti az EUMSZ 267. cikk (2) bekezdése alapján az Európai Unió Bírósága elé:

A jogvita eldöntése szempontjából lényeges az a kérdés, hogy fennáll-e másik perfüggőség, mivel ha fennáll másik perfüggőség, akkor a tartásdíj iránti kérelem a 2008. december 18-i 4/2009/EK rendelet 12. cikkének (2) bekezdése alapján közvetlenül, az eljárás felfüggesztése nélkül elutasítható lenne.

A jelen eljárásban alkalmazandó a 2008. december 18-i 4/2009/EK rendelet.

Az 1. cikk szerint ezt a rendeletet a családi vagy rokoni kapcsolatból, házasságból vagy házassági rokonságból származó tartási kötelezettségekre kell alkalmazni. A jelen ügy olyan tartási igényekre vonatkozik, amelyeket az időközben nagykorúvá vált felperes az anyjával szemben érvényesített, korábban – a felperes kiskorúsága alatt – az apján keresztül.

A tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló 4/2009/EK tanácsi rendelet (a továbbiakban: tartási rendelet) 3. cikke alapján, a b) pont szerint vagylagosan az a tagállam rendelkezik joghatósággal, amelyben a jogosult (ebben az esetben: a felperes) szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik. Ez valószínűleg Németország lesz a bentlakásos iskolában való tartózkodás miatt, még akkor is, ha a kérelmező időnként Belgiumban is tartózkodik, ami vitatott.

A 12. cikk szerint, amennyiben azonos felek között ugyanabból a ténybeli alaptól származó ugyanazon jog iránt különböző tagállamok bíróságai előtt indítottak eljárásokat, a később felhívott bíróság az elsőként felhívott bíróság joghatósága megállapításáig hivatalból felfüggeszti az eljárást.

Amennyiben az elsőként felhívott bíróság joghatóságát állapítják meg, a később felhívott bíróság ennek javára megállapítja saját joghatóságának hiányát.

Az eljáró bíróság úgy véli, hogy az OLG Düsseldorf (düsseldorfi regionális felsőbbbíróság) határozata ellentétes az uniós joggal. A jelen ügy a 2008. december 18-i 4/2009/EK rendelet 12. cikke szerinti perfüggőség kérdésére vonatkozik. Az eljáró bíróság álláspontja szerint a belga eljárás és a jelen eljárás felei azonosak. A 12. cikk szerint irreleváns a felek szerepe az adott eljárásban. Az Európai Unió Bírósága két különböző személyt „azonos félnek” tekint, ha érdekeik olyan mértékben egybeesnek, hogy az egyik fél ellen hozott ítélet a másik féllel szemben is joghatással bír (EUB, 1998. május 19-i Drouot assurances ítélet [C-351/96, {Sig 98 I-3075}, ECLI:EU:C:1998:242, 19. pont). Az Európai Unió Bírósága által a Brüsszeli Egyezményt érintően kidolgozott ítélkezési gyakorlatnak a tartási rendeletre való vonatkoztatása esetén a gyermektartásdíj iránti eljárásban a felek akkor is azonosnak tekinthetők, ha az egyik eljárásban nem maga a gyermek a fél, hanem perbizományi meghatalmazottként valamelyik szülője érvényesíti a gyermektartásdíj iránti igényt, amennyiben az ítélet a gyermek javára és terhére is hatályos [omissis] [hivatkozások]. Az eljáró bíróság véleménye szerint a jelen ügyben ez a helyzet.

Az eljáró bíróság véleménye szerint a kérelem tárgya is ugyanaz. A tartási kötelezésre irányuló kereset és az ennek teljesítése iránti szakaszos kereset tárgya tartalmilag azonos [omissis] [hivatkozások].

Jogorvoslati tájékoztató:

E végzéssel szemben fellebbezésnek nincs helye.

[omissis]